

Behandeld door Rekenkamercommissie Veenendaal
Telefoonnummer (0318) 538 256

Bijlagen 2

Raadsleden en commissieleden van de
gemeente Veenendaal

Datum 30 maart 2021
Onderwerp Rekenkamerbrief Beheersmaatregelen
Planning & Control-documenten

Geachte raadsleden en commissieleden,

Inleiding

Aanleiding voor deze rekenkamerbrief zijn vragen van raadsfracties over de beheersmaatregelen, zoals opgenomen in de Planning en Control-documenten (voortaan: P&C-documenten) van de gemeente Veenendaal. Hierbij valt op dat een aantal beheersmaatregelen over de jaren heen terugkomt én vaak met dezelfde risico-inschatting. Dit wekt de indruk dat deze voorgestelde beheersmaatregelen geen of weinig effect hebben. Wat is dan het doel van beheersmaatregelen¹ en is er een alternatieve aanpak?

De rekenkamercommissie heeft de beheersmaatregelen onder de loep genomen, zoals opgenomen in de P&C- documenten in de periode oktober 2017 tot en met november 2020. Het betreft de Bestuursrapportages, Programmabegrotingen en Jaarrekeningen, die in voornoemde periode door het college van B&W aan de raad is voorgelegd.

Onze bevindingen staan in deze rekenkamerbrief. Hierin komen de volgende drie aspecten aan de orde:

1. Doel van een beheersmaatregel
2. De huidige beheersmaatregelen en risicogebieden
3. Alternatieve aanpak

Voor de volledigheid staan in bijlage 1 van deze brief de bestudeerde documenten vermeld, in bijlage 2 het overzicht van de risico's met bijbehorende beheersmaatregelen, zoals vermeld in P&C-documenten van de gemeente Veenendaal.

1. Doel van een beheersmaatregel

Beheersmaatregelen zijn bedoeld om mogelijke risico's het hoofd te bieden en te kunnen ingrijpen zodra deze risico's zich manifesteren. Beheersmaatregelen komen voort uit een risicoanalyse. Deze analyse resulteert in de belangrijkste risico's, financiële gevolgen en mogelijke dempende maatregelen. Van zo'n beheersmaatregel wordt in kaart gebracht wat de kosten, doorlooptijd, foutmogelijkheden, onduidelijkheden en draagvlak zijn. Ook moet duidelijk worden wat de verwachte (financiële) effecten hiervan zijn.

---

¹ Het gaat in deze rekenkamerbrief over inhoud en doel van de ingezette beheersmaatregelen en de verantwoording ervan, niet over de (financiële) risicocapaciteit van de gemeente Veenendaal. Zie daarover onze Rekenkamerbrief, juni 2020, onderdeel 'Paragraaf weerstandsvermogen en risicomangement'.

Gemeenten kunnen ervoor kiezen géén beheersmaatregel te treffen of te benoemen. Het vaststellen of er voldoende financiële buffers zijn om de risico's te kunnen financieren (=weerstandscapaciteit²) is wettelijk voldoende. Er zijn namelijk geen wettelijke voorschriften voor het nemen of benoemen van een beheersmaatregel.

- Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) bevat voorschriften voor de inrichting van de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening. Er staat echter geen expliciete verplichting in tot het nemen of benoemen van beheersmaatregelen.³
- Artikel 212 Gemeentewet (financiële verordening) schrijft dit ook niet voor.⁴ De raad kan wel kaders voor beheersmaatregelen stellen.
- Er zijn ook geen provinciale voorschriften⁵ om een beheersmaatregel in te stellen.

2. De huidige beheersmaatregelen en risicogebieden

Benoemde beheersmaatregelen in de P&C-documenten

Van de binnen de financiële paragrafen genoemde beheersmaatregelen voldoet een aantal niet aan de omschrijving van een beheersmaatregel.

- Sommige beheersmaatregelen bevatten alleen een uitleg van de situatie:
  - o Voorbeeld van tekst bij 'beheersmaatregel in 3e berap 2020 bij 'Bezuinigingen door het Rijk op de algemene uitkering':
    - Omdat de gebundelde uitkering voor Veenendaal de komende tijd positiever uitvalt dan eerder gedacht en ook de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden niet tegenvalt in vergelijking met de landelijk situatie is het risicobedrag verlaagd van € 2,2 miljoen in de 2e berap naar € 1,5 miljoen in de derde berap.
- Sommige beheersmaatregelen zijn niet meer dan een algemene formulering:
  - o Voorbeeld van beheersmaatregelen bij de invoering van de Omgevingswet:
    - *Tijdig*⁶ starten met de voorbereidingen
    - *Vormen van een projectgroep.*
    - *Volgen van ontwikkelingen*
  - o Voorbeeld van beheersmaatregel bij vertraagde planning bij de woningbouw in Veenendaal-oost:
    - Sturen op *meer grip* op het ontwikkelproces, gronduitgifte en grondexploitatie (incl. kostenbeheersing).

---

² Definitie van weerstandscapaciteit: het totaal aan bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid en de uitvoering van taken.

³ Volgens artikel 11.2 van het BBV is er wel een verplichting tot een paragraaf weerstandsvermogen met tenminste de volgende elementen: a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; b. Een inventarisatie van de risico's; c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. d. 5 kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie.

⁴ Artikel 212 Gemeentewet ofwel de financiële verordening:

1 De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

2 De verordening bevat in ieder geval:

A regels voor waardering en afschrijving van activa;

B grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;

C regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

⁵ De provincie Utrecht hanteert de volgende regel: "Uw gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is." Daarbij kijkt men ook naar de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

⁶ Cursief gemaakt door RKC

- In een aantal beheersmaatregelen worden in alle P&C-documenten vaak dezelfde – niet specifieke of tijdsgebonden - tekst gehanteerd:
  - o Financiële tegenvallers bij Gemeenschappelijke Regelingen (50% kans op €1 miljoen risico in alle documenten, met zelfde beheersmaatregelen:
    - Risicomanagement verbonden partijen
    - Toezichtarrangement voor nieuwe verbonden partijen.
    - Actieprogramma Grip op verbonden partijen
  - o Voorbeeld bij “De parkeerexploitatie blijft achter bij de prognoses” in 9 P&C-documenten tussen 2017 en 2021; dezelfde beheersmaatregelen:
    - Promotie van Veenendaal via het programmaplan Vitale Winkelstad!
    - Bijstellen van het parkeerbeleid
- Alleen bij het risico ‘WMO, jeugdzorg, participatie’ wordt er door de jaren heen wél verschillende beheersmaatregelen benoemd. Helaas is de tekst in begroting 2021 weer heel algemeen:
  - Voor 2021 worden *een aantal maatregelen ingezet om de uitgaven in het Sociaal Domein verder te beheersen*. Deze maatregelen brengen risico’s met zich mee. Op basis van een risicoanalyse van de in te voeren maatregelen houden we er rekening mee dat bij *50% van de maatregelen vertraging* in de realisatie kan optreden (worst case scenario). Op grond hiervan gaan we uit van een risico van € 1,5 miljoen en een kans van optreden van 90%.
- Het is onduidelijk of er andersoortige beheersmaatregelen worden genomen voor een incidenteel respectievelijk structureel risico.
- Het gebruik van de toelichting bij de risico’s c.q. beheersmaatregelen is niet van gelijk niveau: soms is het een verdere uitleg, soms geeft het meer informatie over de grootte van het risico, dan weer is het een verwijzing naar een (komende) wetswijziging.
- Er wordt vaak geen verantwoording afgedragen over de inzet van de beheersmaatregelen. De teksten sluiten niet aan bij de beheersmaatregelen, verwijzen er niet naar of zijn niet congruent.
  - o Zie bijvoorbeeld het structurele risico bij parkeren van €0,5 miljoen, gemeld in vrijwel alle P&C-documenten. In de jaarrekening 2019 p.19 staat over het parkeerbeleid:

In mei 2019 is de raad geconsulteerd over de businesscase parkeren. Op basis van deze consultatie wordt momenteel de businesscase fiscalisering voorzieningen verder uitgewerkt. In onze procedure omtrent de kostprijsdekkendheid met de ACM is de gemeente in het ongelijk gesteld, eind 2019 zijn de gronden voor het hoger beroep bij de rechtbank ingeleverd. Met betrekking tot de juridische procedures die wij met Q-park voeren heeft de rechtbank een tussenuitspraak gedaan. Op basis van deze uitspraak voeren wij aanvullend onderzoek uit. De voorbereidingen voor de vervanging van de parkeerautomaten op straat zijn inmiddels afgerond. In januari wordt een start gemaakt met de vervanging op straat.

    - Geen verwijzing naar de beheersmaatregelen: 1. Promotie van Veenendaal via het programmaplan Vitale Winkelstad! 2. Bijstellen van het parkeerbeleid
  - o Zie bijvoorbeeld het risico ‘het niet naleven van de AVG kan onbedoeld leiden tot delen van privacygevoelige gegevens en eventuele boetes’ met risicobedrag van €0,5 miljoen met score 15 in alle P&C-documenten vanaf 2018 genoemd. De tekst in de jaarrekening 2019, p. 103, op dit punt luidt:

In het eerste kwartaal is het project Identiteit- en Autorisatiebeheer gestart. Een omvangrijk traject waarin specifieke software wordt gebruikt om het bedrijfscomputernetwerk van de gemeente Veenendaal op een veilige manier te benaderen en te raadplegen. Het systeem is in het 2e kwartaal technisch gereed

gemaakt. Daarna volgt de verdere inrichting van de beveiligingsprocessen waarbij de gehele organisatie betrokken wordt. In Q1 van 2020 zal de overdracht van het project naar beheer plaatsvinden. De doorlooptijd van het project duurt langer dan voorzien, de inspanning zelf is wel gelijk gebleven.

- Geen verwijzing naar de beheersmaatregelen: 1. Vaststellen privacy beleid. 2. De CISO (Chief Information Security Officer) functie is ingericht. 3. Bewustwordingsactiviteiten.
- Voorbeeld Programma sociale leefomgeving:
In het jaarverslag 2018 staat in de tekst te lezen dat alle doelen van dit Programma behaald zijn ofwel conform afspraak lopen.
  - Toch wordt er in de jaarrekening 2018 een risico aangegeven van €3 miljoen met een hoge gevolgscore van 20, dus met een hoge kans dat dit risico zich voordoet.

Benoemde risicogebieden in de P&C-documenten:

- Veel risicogebieden komen telkens terug, soms met dezelfde beheersmaatregelen, soms met een ander risicobedrag of risicoscore/kans, zoals:
  - de woningbouw in Veenendaal-oost
  - de verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO blijft achter
  - invoering VpB
  - bezuinigingen door Rijk op Algemene Uitkering
  - financiële tegenvallers bij Gemeenschappelijke Regelingen
- In de Beraps komen risico's voor die níet in de voorafgaande begroting staan, zoals:
  - parkeerbeleid
  - BUIG-budget
  - AVG
  - Omgevingswet
  - gronduitgifte
  - Rembrandt-college
  - open-eind-regelingen WMO, Jeugdzorg en participatie
  - lekken van gegevens
- De waardering van het risico in de P&C-documenten wordt verschillend weergegeven in de jaarrekening/beraps ten opzichte van de begroting. In de begroting wordt gewerkt met kanspercentages, in jaarrekening/beraps met scores, lopend van 1 tot en met 25⁷. Dat maakt de vergelijking tussen de cijfers niet transparant. De omrekening van een kans van 50% zou een score van ca. 12 moeten opleveren, maar soms wordt dit vertaald naar een score van 15.
  - Voorbeeld bij risico 'De verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO blijft achter bij de prognose:
    - Een rijtje van 50% en scores van 12 resp. 15
  - Bij een aantal risico's is de score 0 (bij gronduitgifte en WMO). Een nul betekent dat er géén kans op dit risico is.

⁷ Tabel : De berekening van de risicoscore door de gemeente Veenendaal

Kans	Kans-percentage	Score kans	Gevolg	Score gevolg
< 10 jaar	10%	1	X < € 50.000	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	€ 50.000 < x < € 200.000	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	€ 200.000 < x < € 500.000	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	€ 500.000 < x < € 1.000.000	4
X > 1 jaar	90%	5	5 X > 1.000.000	5

- Met betrekking tot het programma Bedrijfsvoering wordt er geen risico in deze paragraaf⁸ genoemd.
- Sommige risico's worden slechts één keer genoemd en verdwijnen plotseling, zoals mogelijk faillissement van jeugdzorginstellingen, BTW bij sport, Ontmoetingshuis. Dit wordt in de tekst verder niet toegelicht.
- Grootste risico's (opgeteld) zitten in het Programma Fysieke leefomgeving. Echter dit is ook afhankelijk onder welk programma een risico wordt geschaard, bijv. WMO/jeugd al dan niet onder sociale leefomgeving (3^e berap 2018) of Economie, werk en ontwikkeling (3^e berap 2020).
  - NB In jaarrekening 2019 zijn alle risico's (waarschijnlijk per ongeluk) onder het programma 'Fysieke Leefomgeving' geplaatst.

Concluderend:

De benoemde risico's zijn vaak door de jaren heen hetzelfde, de onderverdeling naar programma's niet consistent en de risico-inschatting niet eenduidig. Naventant zijn de beheersmaatregelen ook niet specifiek, niet concreet én worden onvoldoende verantwoord.

3. Alternatieve aanpak

In 2011 is door de rekenkamercommissie een onderzoek aan de Raad aangeboden met de titel '*Rekenen met risico's, Rekenkameronderzoek naar het risicomanagement in de gemeente Veenendaal*'. Centraal thema was het risicobeleid van de gemeente: het proces, de rollen en verantwoordelijkheden, cultuur en de beheersmaatregelen.

Eén tweetal conclusies hieruit hebben betrekking op 'beheersmaatregelen':

1. Het risicobeleid gaat (daarmee) minder in op de vraag *welke respons (beheersmaatregel)* onder bepaalde omstandigheden moet worden toegepast.
2. Minder duidelijk is de *beheersambitie* bij risico's, deze is namelijk niet expliciet benoemd.

Deze conclusies lijken nog steeds te gelden. U - als gemeenteraad - zal moeten bepalen of concrete beheersmaatregelen ter indamming van risico's gewenst zijn. U bepaalt ook óf u deze maatregelen wilt aansturen en controleren. Het is immers geen wettelijke verplichting. Indien het antwoord op deze vragen bevestigend is, dan zou de raad een kader kunnen opstellen waaraan beheersmaatregelen binnen het risicomanagement moeten voldoen.

Een nuttig hulpmiddel voor zo'n kader is om verschil te maken tussen bruto- en netto-risico's. Met het *bruto-risico* wordt bedoeld 'de grootte van het financiële effect en de kans van optreden, onafhankelijk van de getroffen beheersmaatregelen'. Het *netto-risico* is het 'geschatte risico ná het treffen van de beheersmaatregelen'.

Het nemen van een beheersmaatregel heeft nut wanneer het verschil in (financiële en immateriële) kosten tussen bruto- en netto-risico groter is dan de (financiële en immateriële) kosten van de beheersmaatregel.

Welke en óf er een maatregel wordt genomen, hangt af van de inschatting van:

- kosten (in termen van groot, klein, laag en hoog)
- doorlooptijd (kort, lang)
- foutmogelijkheden
- onduidelijkheden
- draagvlak
- de verwachte effecten (groot of klein)

---

⁸ In deze Rekenkamerbrief hebben we Zelf wél het risico 'Dienstverleningsovereenkomst met Rhenen wordt vroegtijdig beëindigd.' hieronder geschaard.

De onderstaande tabel 'Inschatting kosten en nut beheersmaatregel' geeft een handvat om in te schatten of het lonend is om een beheersmaatregel in te zetten. Het geschatte netto-risico moet kleiner zijn dan het geschatte bruto-risico.

Bij de inschatting van het risico is het raadzaam in alle P&C-documenten eenzelfde indicator (percentage, euro's of een score) te gebruiken. Hiermee is het maken van een vergelijking gemakkelijker.

Tabel: Inschatting bruto- en netto-risico bij beheersmaatregel

Programma- onderdeel	Soort risico	Kans van optreden van risico (a)	Inschatting financieel risico (b)	Bruto- risico (c) = a x b	Kosten Beheers- maatregel (d)	Inschatting verminderd kans van risico (e)	Inschatting verminderd financieel risico (f)	Netto- risico (g) = e x f + d
Fysieke leefomgeving	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...
Economie, werk en ontwikkeling	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...
Sociale leef omgeving	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...
Burger en bestuur	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...
Bedrijfs- voering	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...
Algemene dekkings- middelen en onvoorzien	Nader te bepalen	..%	€...	€...	€...	..%	€...	€...

Raadzaam is ook om een verschil te maken tussen *structurele* en *incidentele* risico's. Tegenover een structureel risico zal een structurele beheersmaatregel moeten staan.

Indien duidelijk is wat de beheersmaatregel moet zijn, is het handig als ook de verantwoordelijke(n) voor de uitvoering en monitoring van de maatregel is/zijn aangewezen. Hiermee wordt de uitvoering van de maatregel gewaarborgd.

De verantwoording van de uitvoering van de beheersmaatregelen kan worden meegenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risico's' van de bestuursrapportages en jaarrekening. Liefst in eenzelfde format als in de begroting, waardoor vergelijking en daarmee controle mogelijk is.

Afsluitend

De door ons uitgevoerde analyse op de genoemde P&C-documenten brengt met zich mee dat de inhoud van deze brief voor u in hoofdzaak opsommend en technisch van aard is. De rekenkamercommissie wil u met deze brief ondersteunen bij uw controlerende taak.

Voor vragen over deze rekenkamerbrief kunt u contact opnemen met de secretaris van de Rekenkamercommissie Veenendaal, Bertha Achterberg, via rekenkamercommissie@veenendaal.nl of telefonisch via (0318) 538256.

Namens de Rekenkamercommissie Veenendaal,

Prof. dr. J. Telgen
Voorzitter

Bijlage 1 Bestudeerde P&C-documenten van gemeente Veenendaal

Er zijn 10 P&C-documenten bestudeerd uit 2017-2021:

- programmabegroting 2021-2024
- 3^e berap 2020
- programmabegroting 2020-2023
- jaarrekening 2019
- 3^e berap 2019
- programmabegroting 2019-2021
- jaarrekening 2018
- 3^e berap 2018
- programmabegroting 2018-2020
- 2^e berap 2017

De kleuren worden gebruikt in bijlage 2 (overzicht risico's met bijbehorende beheersmaatregelen vermeld in P&C-documenten gemeente Veenendaal).

NB In de Kadernota 2020-2023 staan geen beheersmaatregelen vermeld. Daarom is dit document niet meegenomen.

Daarnaast is gebruik gemaakt van:

- Een onderzoek naar het risicomanagement van gemeente Ede, RKC Ede, 12-2-2020
- Rekenen met risico's, Rekenkameronderzoek naar het risicomanagement in de gemeente Veenendaal, RKC Veenendaal, maart 2011
- Powerpoint over 'de theorie van risicomanagement', gemeente Nijmegen, 2019

Bijlage 2: overzicht risico's met bijbehorende beheersmaatregelen vermeld in P&C-documenten gemeente Veenendaal

Programma	Risico	Kans %	Gevolg in mio €	Beheersmaatregel	Genoemd in P&C-document
Fysieke leef-omgeving	De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject. Daarbij worden diverse risico's onderkend zoals: mogelijke legesderiving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de te verwachten kosten, software-aanpassingen, nieuwe juridische procedures en uitstel van de wet, softwarematig, juridisch en uitstel van de wet). De invoering van de omgevingswet is vastgesteld op 1 januari 2021.	50% Score 12 Niet bekend	1,0 (i) ⁹ 1,0 (i) Nog niet vast te stellen	1. Tijdig starten met de voorbereidingen 2. Vormen van een projectgroep. 3. volgen van ontwikkelingen	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Jaarrekening 2019
	De woningbouw in Veenendaal-oost verloopt trager dan gepland, waardoor extra financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken. Dit kan extra rente kosten en aanvullende borgstelling met zich meebrengen.	50% Score 12 50% Score 12 Score 12 Score 12 50% Score 12	1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i)	1. Sturen op meer grip op het ontwikkelproces, gronduitgifte en grondexploitatie (incl. kostenbeheersing). 2. Het starten met het plandeel Veenderij verhoogt de grondwaarde en bevordert de gronduitgifte. 3. De private partners in Quattro dragen 50% van het risico indien de grondwaarde op basis van de historische kostprijs lager is dan de externe financiering. 4. De gemeente is vertegenwoordigd in de directie, commissarissen- en aandeelhouders vergadering. Toelichting in jaarrekening 2019: Als gevolg van de PAS (Programma Aanpak Stikstof) Problematiek neemt de onzekerheid toe. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Extra in berap 2019/begroting 2018: Er is meer grip op de kostenbeheersing ontstaan door het afsluiten van een gunstige meerjarige financieringsovereenkomst. Als gevolg van de PAS (Programma Aanpak Stikstof) problematiek neemt de onzekerheid toe. De ontwikkelingen in dit dossier volgen elkaar snel op. Nieuw beleid voor de Stikstof problematiek is in ontwikkeling. Als gevolg hiervan zijn de gevolgen voor Veenendaal-oost (nog) niet goed in te schatten. Zodra meer duidelijkheid is over de aanpak van het Rijk zal een update van dit risico worden gemaakt. Extra in 3 ^e berap 2018: Toelichting: Er is meer grip op de kostenbeheersing ontstaan door het	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 Begroting 2018 2 ^e Berap 2017

⁹ (i) = incidenteel risico; (s) = structureel risico

				afsluiten van een gunstige meerjarige financieringsovereenkomst. Extra in 2 ^e berap 2017: Het bouwrijp maken van het plandeel Eiland G is overeenkomstig planning gestart. Er is meer grip op de kostenbeheersing ontstaan door het afsluiten van een gunstige meerjarige financieringsovereenkomst.	
	De gronduitgifte en de projecten binnen de grondexploitatie lopen vertraging op en er ontstaan extra financieringskosten.	Score 9 Score 0 Score 0 Score 9	0,4 (i) (0,0) (0,0) 0,4(i)	- Afstoten van onrendabele projecten en exploitaties. - Aanpassingen in de grondexploitaties en projecten. - Meer aansluiting krijgen bij de huidige economische en marktontwikkelingen. Toelichting Jaarrekening 2018: Bij het opstellen van de jaarstukken 2018 is een update gemaakt van dit risico. Uit de update blijkt dat de omvang van de risicoreserve grondexploitatie hoger is dan de omvang van de risico's. Het risico is derhalve niet gewijzigd en bedraagt nihil. Toelichting 3 ^e berap 2018: Bij het opstellen van de jaarstukken 2017 is een update gemaakt van dit risico. Uit de update blijkt dat de omvang van de risicoreserve grondexploitatie hoger is dan de omvang van de risico's. Als gevolg hiervan is het risico gedaald van € 0,4 miljoen naar € 0,-. In 2 ^e berap 2017: Bij het opstellen van de jaarstukken 2016 zijn de grondexploitaties geactualiseerd. Bij de jaarstukken 2017 zal opnieuw een update plaatsvinden.	3 ^e berap 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 2 ^e Berap 2017
	De verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO blijft achter bij de prognose als gevolg van vertraging in de realisatie van het volloopschema van de aan te sluiten woningen op het warmtenet en als gevolg van vertraging in de realisatie van het volloopschema van de aan te sluiten woningen op het warmtenet en als gevolg van prijsontwikkelingen op de energiemarkt. Extra in begroting 2019/jaarrekening 2019: Gemeente staat voor 100% borg voor de financiering van DEVO door de banken	50% Score 12 50% Score 12 Score 15 50% Score 15 Score 15 50% Score 15	0,9 (i) 0,85 (i) 0,9 (i) 0,84 (i) 3,1 (i) 2,9 (i) 2,9 (i) 2,9 (i) 3,1 (i) 3,1 (i)	1. Monitoring van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat van DEVO en tijdige bijstelling van het businessmodel door DEVO. 2. Verstrekken van zekerheden via hypotheek en pandrechten door DEVO aan de gemeente. 3. Toestemming van de gemeente voor de opname van het variabele deel van de financiering door DEVO. 4. Borgstelling van 50% door de Quattro partijen. 5. Tijdige bijstelling van het businessmodel door DEVO Toelichting jaarrekening 2019: Als gevolg van een hogere waarde van DEVO is het gemeentelijk risico afgenomen van € 2,9 miljoen naar € 0,84 miljoen. Als gevolg van de PAS (Programma Aanpak Stikstof) problematiek neemt de onzekerheid bij dit risico toe. Toelichting in 2 ^e berap 2017: Het DEVO-risico is gewijzigd ten opzichte van de eerste rapportage en met € 0,8 miljoen gedaald. De daling is het gevolg van de verbetering van de toekomstverwachting voor DEVO door meer aansluitingen. Het risico daalt hierdoor.	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 Begroting 2018 2 ^e berap 2017
	Faillissement van 1 van de 3 moeder- maatschappijen in Quattro C.V. die garant staan voor DEVO.	Score 6 Score 10 Score 10 Score 10 Score 15	0,34 (i) 1,25 (i) 1,2 (i) 1,2 (i) 1,25 (i)	Jaarlijkse beoordeling van het garantievermogen door een register- accountant. Toelichting jaarrekening 2019: Het risico bedraagt 40% (op basis van de aandelenverhouding) van € 0,84=€ 0,34. Toelichting 3 ^e berap 2018/jaarrekening 2018: Het risico bedraagt 40% (op basis van de aandelenverhouding) van € 2,9 miljoen = € 1,2 miljoen.	Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 2 ^e berap 2017

				Toelichting 2^e berap 2017: Door de daling van het risico bij DEVO naar € 3,1 miljoen is ook dit risico gedaald. Het risico bedraagt 40% van € 3,1 miljoen = € 1,25 miljoen (was € 1,6 miljoen).	
	De risico's van onze vastgoedexploitatie zijn in de risico-inventarisatie opgenomen en kleiner dan € 0,5 miljoen.	n.v.t.	n.v.t.	Er moeten in zijn totaliteit echter veel panden worden geherpositioneerd. Dit kan in de toekomst de nodige risico's met zich mee brengen.	Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 begroting 2018 2 ^e berap 2017
	De realisatie van het Ontmoetingshuis 2e fase brengt ook een aantal risico's met zich mee zoals meerwerk, afstemming met de partners, de financiële positie van de aannemer.	Score 0	0,0	De realisatie van de 2e fase van het Ontmoetingshuis is volgens plan verlopen. Het risico is op grond hiervan bijgesteld naar 0.	2 ^e berap 2017
	Programma Aanpak Stikstof (PAS).	Nog niet bekend	Nog niet vast te stellen	1. Volgen van de ontwikkelingen. 2. Treffen van voorbereidingen. Toelichting jaarrekening 2019: De onzekerheden nemen toe in met name de woningbouw. Maar ook de wegebouw.	Jaarrekening 2019
Economie, werk en ontwikkeling	De uitkeringslasten stijgen en/of de BUIG-uitkering van het rijk neemt af.	70% Score 20 20% Score 10 Score 10 Score 8 Score 8	2,2 (s) 1,5 (s) 3,7 (s) 1,5 (s) 3,7 (s) 3,7 (s) 3,7 (s)	Het inzetten van instrumenten om het aantal klanten voor bijstandsuitkeringen niet te laten toenemen. Toelichting 3^e berap 2020: Omdat de gebundelde uitkering voor Veenendaal de komende tijd positiever uitvalt dan eerder gedacht en ook de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden niet tegenvalt in vergelijking met de landelijk situatie is het risicobedrag verlaagd van € 2,2 miljoen in de tweede berap naar € 1,5 miljoen in de derde berap. Toelichting jaarrekening 2019: In 2019 heeft een update van het risico plaatsgevonden. Toelichting 3^e berap 2019: Indien ons bestand zich slechter ontwikkelt dan landelijk lopen we een financieel risico. We zien dat ons bestand nu niet meer verder daalt. Het is nog niet bekend of dit past in het landelijke beeld. Toelichting 3^e berap 2018/jaarrekening 2018: Op grond van de laatste informatie vanuit Den Haag loopt het BUIG-risico op tot € 3,7 miljoen (was € 3,2 miljoen). Omdat de kans dat het risico zich zal voordoen geringer wordt ingeschat (op maximaal 20%) is de score van dit risico gedaald van 10 naar 8. De begrote lasten voor uitkeringen zijn lager dan wat de gemeente volgens de verwachting van het rijk (op basis van de verdeelsystematiek-berekening van het macrobudget) aan lasten zou hebben.	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018
	De gemeente Veenendaal overschrijdt structureel het toegewezen BUIG-budget. Er wordt een beroep op aanvullende financiering vanuit de Vangnetregeling gedaan. Indien deze regeling niet meer van toepassing is, ontstaat er een structureel nadeel in de gemeentelijke exploitatie	Score 16	€1,6 (s)	De begroting voorziet in dekking voor hogere lasten dan er op basis van het BUIG-budget aanwezig is.	2 ^e berap 2017
	Risico functiemix Rembrandt College/	Score 9 score 9 score 12	0,5 (i) 0,5 (i) 0,7 (i)	Onzekerheid in zowel de bekostiging als de regelgeving. Kan leiden tot	Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Jaarrekening 2018

	<p>Het Rembrandt College noemt in haar jaarverslag 2017 als grotere risico's:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De 'functiemix' is de verdeling van leraren (in voltijdbanen, fte's) over de verschillende salarisschalen; - De fluctuatie van het aantal leerlingen in leerjaar 1; - Het uitblijven van vereenvoudiging van de bekostiging. 	<p>score 12 score 6</p>	<p>0,7 (i) 1,0 (i)</p>	<p>continuïteitsprobleem. Daarom vanaf 2020 taakstelling opgenomen.</p> <p>Toelichting 3^e berap 2019/jaarrekening 2019/jaarrekening 2018/3^e berap 2018</p> <p>Op landelijk niveau wordt aan een wetsvoorstel gewerkt voor een nieuw bekostigingsmodel voortgezet onderwijs. De beoogde invoeringsdatum van het nieuwe bekostigingsstelsel is 1 januari 2021. De implicaties van de nieuwe wetgeving voor de meerjarenbegroting van de school worden in het reguliere bestuurlijk overleg met de schoolleiding besproken. Ook de fluctuatie in leerlingenaantallen bij het Rembrandt College wordt meegenomen in het gesprek over de toekomst van de school.</p> <p>Toelichting 2^e berap 2017:</p> <p>Maatwerkafspraken met de vakbonden Het theoretisch natuurlijk verloop van het personeel is in beeld gebracht. In de begroting van het Rembrandt College is een taakstelling opgenomen.</p>	<p>3^e berap 2018 2^e berap 2017</p>
	<p>De parkeerexploitatie blijft achter bij de prognoses.</p>	<p>70% Score 20 50% Score 15 Score 15 Score 15 Score 15 50% Score 15</p>	<p>0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s) 0,5 (s)</p>	<p>1. Promotie van Veenendaal via het programmaplans Vitale Winkelstad! 2. Bijstellen van het parkeerbeleid</p>	<p>Begroting 2021 3^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3^e berap 2019 Jaarrekening 2018 3^e berap 2018 begroting 2018 2^e berap 2017</p>
	<p>Het lukt IW4 niet om de bedrijfsvoering aan te passen aan de nieuwe situatie van de sociale werkvoorziening bedrijven, waardoor er exploitatietekorten ontstaan. De verwachte tekorten bij IW4 lopen hierdoor de komende jaren op.</p> <p>IW-4 heeft moeite om de bedrijfsvoering aan te passen aan de dalende subsidies die vanuit het rijk beschikbaar komen. Hierdoor kunnen exploitatietekorten ontstaan. Indien de bedrijfsvoering niet tijdig wordt aangepast zal na 2020 de gemeente worden aangesproken op de verliezen die de gemeenschappelijke regeling lijdt. De huidige kennis is gebaseerd op de voorlopige begroting 2017.</p>	<p>50% Score 8</p>	<p>0,75 (i) 0,75 (i)</p>	<p>- Helder inzicht in de mogelijkheden die de exploitatie positief beïnvloeden en de financiële effecten hiermee goed in beeld te brengen. - Daarnaast zal vanuit de gemeenten er op moeten worden toegezien dat ook voortvarend de benodigde maatregelen door IW4 worden uitgevoerd.</p> <p>IW4 voert bezuinigingen door in haar bedrijfsvoering. Strategische keuzes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reserve sociale werkvoorziening - reserve sociaal domein - in exploitatiebegroting ruimte voor tegenvallers <p>Erop toezien dat maatregelen worden uitgevoerd</p>	<p>Begroting 2018 2^e berap 2017</p>
	<p>De btw-vrijstelling sport vervalt, er komt wel een compensatieregeling maar dit kan een nadeel voor de gemeente betekenen.</p>	<p>Score 9</p>	<p>0,5 (i)</p>	<p>Toelichting 3^e berap 2019:</p> <p>Op dit moment is de aanvraag SPUK in behandeling. Wij noemen twee risico's: - Uitgaven van de gemeente zijn hoger, bijvoorbeeld bij brand in een sporthal of investeringen die nog niet in de begroting 2019 waren opgenomen. - Macrobedrag is te laag.</p>	<p>3^e berap 2019</p>

				Veenendaal heeft ruim € 550.000 SPUK geclaimd. De orde van grootte komt ook overeen met de betreffende inkoop-btw in 2018. Op dit moment is macro een overschrijding van het aanvraagbudget van ca 50% van het budget Dit brengt een financieel risico met zich mee.	
Sociale leef omgeving	WMO, Jeugdzorg en participatie zijn 'open-eind' regelingen die kunnen leiden tot veel extra kosten. Een oorzaak kan zijn meer vraag dan voorzien. Ook door het onvoldoende tot stand komen van de transformatie kunnen extra kosten ontstaan. Tenslotte spelen mogelijke rijks kortingen een rol.	90% Score 25 70% Score 10 Score 25 30% Score 20 Score 20 Score 0	€ 1,5 (i) 1,5 (i) 1,5 (i) 1,5 (i) 2,6 (i) 3,0 (i) 3,0 (i) 3,0 (i)	<p>In begroting 2021: Voor 2021 worden een aantal maatregelen ingezet om de uitgaven in het Sociaal Domein verder te beheersen. Deze maatregelen brengen risico's met zich mee. Op basis van een risicoanalyse van de in te voeren maatregelen houden we er rekening mee dat bij 50% van de maatregelen vertraging in de realisatie kan optreden (worst case scenario). Op grond hiervan gaan we uit van een risico van € 1,5 miljoen en een kans van optreden van 90%.</p> <p>In begroting 2020/3^e berap 2020/jaarrekening 2019</p> <ol style="list-style-type: none"> Het integraal beleidskader Sociaal Domein Meer prikkels bij de aanbesteding om aanbieders te laten innoveren en transformeren. De regiefunctie versterken om meer grip te krijgen op de kostenontwikkeling. <p>In begroting 2019: plus 2^e berap 2017: - Zoveel mogelijk bronnen benutten om aantal inwoners met hulpvraag in te schatten. - Onderzoeken of aanbieders een deel van het risico op extra vraag kunnen dragen (inkoop). - Frequente monitoring van uitgaven en verplichtingen gedurende uitvoering. - Inwoners en professionals 'stimuleren' /opvoeden in het niet te snel naar de gemeente lopen voor ondersteuning (Model Veenendaal). - Blijvend zoeken naar 'goedkopere' alternatieven. - Transformatieagenda jeugdhulp (versnellingsagenda). - Verbeteren van de betrouwbaarheid van prognoses jeugdhulp.: risico =€ 2,6 mio met kans van 30% Innovatie in de zorg wordt opgenomen in de inkoop contracten.</p> <p>In berap 2018/jaarrekening 2018: In het derde kwartaal van 2018 hebben de werkgroepen WMO, Jeugd en participatie de volgende beheersmaatregelen voorgesteld: - De integrale visie Sociaal Domein verder te concretiseren. - Meer prikkels op te nemen bij de aanbesteding om aanbieders te laten innoveren en transformeren; - De regiefunctie te versterken om meer grip te krijgen op de kostenontwikkeling. Per domein en overkoepelend is een taskforce ingesteld met de opdracht om te komen tot een actieprogramma voor de korte en lange termijn. Toelichting: In de meerjarenraming zijn maatregelen verwerkt om de stijging van de uitgaven Sociaal Domein te beperken en te beheersen. Wanneer de maatregelen niet gerealiseerd worden, zullen de uitgaven verder toenemen. De risico's hiervan zijn maximaal: - Onderdeel jeugd € 2 miljoen - WMO € 1 miljoen.</p>	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 2 ^e berap 2017
	Faillissement van 1 van de 200 Zorg- of Jeugdhulpaanbieders	Score 9 Score 9	0,5 (i) 0,5 (i)	Sinds 2017 is er een regionaal protocol bij (dreigend) faillissement. Toelichting 3 ^e berap 2018/jaarrekening 2018:	Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018

				Met het protocol wordt hier tijdig op ingespeeld, waardoor het risico dat jeugdigen niet de zorg krijgen die zij nodig hebben tot een minimum is beperkt. Het protocol heeft inmiddels enkele malen goed gefunctioneerd en wordt dus voortgezet. Uiteraard is tijdige betaling ook belangrijk en daarvoor wordt zorggedragen.	
Burger en bestuur	Het (al dan niet bewust) lekken van geheime informatie Informatie veiligheidsbeleid en beheer	50% Score 12 90% Score 12 50% Score 12 Score 12	1,0 (i) 0,8 (i) 0,8 (i) 0,8 (i) 0,8 (i) 0,8 (i) 0,8 (i)	Begroting 2021: 1. Zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke en geheime informatie. 2. Werken volgens vastgestelde procesbeschrijvingen. Begroting 2019: Update informatiebeleid en beheer 3 ^e berap 2018/2020, Jaarrekening 2019 en in begroting 2020 1 Bewustmaking 2 Technische maatregelen	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018
	Het niet naleven van de AVG kan onbedoeld leiden tot delen van privacy-gevoelige gegevens en eventuele boetes	Score 15 Score 15 Score 15 Score 15	0,5 (i) 0,5 (i) 0,5 (i) 0,5 (i)	1. Vaststellen privacy beleid. 2. De CISO (Chief Information Security Officer) functie is ingericht. 3. Bewustwordingsactiviteiten	3 ^e berap 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018
Bedrijfsvoering	Dienstverleningsovereenkomst met Rhenen wordt vroegtijdig beëindigd.	50% Score 8	0,8 (i) 0,76 (ii)	Het aanhouden van een flexibele schil van personeel.	Begroting 2020 3 ^e berap 2019
Algemene dekkingsmiddelen en onvoor-zien	Gevolgen Covid-19. Stelpost op basis van €50 ¹⁰ / 25 euro per inwoner en 66.800 inwoners	70% Score 20	1,7 (i) 1,7 (i)	1. Monitoring gevolgen crisis. 2. Bijsturen op basis van indicatoren	Begroting 2021 3 ^e berap 2020
	Lagere inkomsten uit de gemeentelages door de nieuwe ontwikkelingen zoals maximum tarieven, afschaffen van leges voor een aantal producten en de mogelijkheid dat een aantal producten weggehaald worden.	Score 12 Score 9 Score 12	0,5 (i) 0,5 (i) 0,5 (i)	Monitoring nieuwe ontwikkelingen	Jaarrekening 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018
	Per 1 januari 2016 is de wet Vennootschapsbelasting (VPB) overheidsbedrijven ingevoerd. Net als bij stichtingen en verenigingen wordt bij gemeenten bekeken welke activiteiten in de zin van de VPB structureel winstgevend zijn. Op basis van specifieke regels – over bijvoorbeeld rente en afschrijving – wordt jaarlijks winst of verlies van elk van deze activiteiten bepaald. Over de totale winst zal het vpb-tarief worden afgedragen. Voor de VPB vormt het cluster	50% Score 12 50% Score 12 Score 12 50% Score 12 Score 12 50% Score 12	1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i)	Doorlichten beleidsterreinen waar VPB geldt. Interne controle. Anticiperen op de invoering. Toelichting jaarrekening 2019 Binnen de Belastingdienst wordt intern overleg gevoerd over de casus Veenendaal. De belastingdienst onderzoekt ook diverse andere onderwerpen die met de VPB te maken hebben zoals inkomsten uit reclame. In begroting 2018/ 2019: Bij de beleidsvoorbereiding maatregelen nemen en voldoende capaciteit reserveren om tot een verantwoorde invoering te komen. In berap 2019: Voor de VPB vormt het cluster grondbedrijf en de relatie met OVO het grootste risico en daarmee	Begroting 2021 3 ^e berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3 ^e berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3 ^e berap 2018 Begroting 2018 2 ^e berap 2017

¹⁰ €50/inwoner moet foute berekening zijn geweest....

	<p>grondbedrijf en de relatie met OVO het belangrijkste aandachtsgedebied.</p> <p>Impact nieuwe Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen VPB</p>			<p>het belangrijkste aandachtspunt. Hierover loopt een afstemmingstraject met de Belastingdienst.</p> <p>In jaarrekening 2018: Voor de VPB vormt het cluster grondbedrijf en de relatie met OVO het grootste risico en daarmee het belangrijkste aandachtspunt. Hierover loopt een afstemmingstraject met de Belastingdienst. Daarnaast lopen er nog enkele landelijke discussies rond inkomsten uit reclame en resten huishoudelijk afval. Verder kunnen bij deze nieuwe heffing door de 'open' wetgeving en het ontbreken van jurisprudentie in de toekomst interpretatieverschillen naar boven komen rond bijvoorbeeld incidentele (belaste) overschotten en het toepassen van de overheidsvrijstelling (bijvoorbeeld bij de begraafplaats). In ons gemeentelijke risicomanagement wordt rekening gehouden met een risico op betaling van VPB. Voor het indienen van de aangifte over 2016 is voorlopig uitstel verleend tot 1 juni 2019; voor de aangifte over 2017 is dat 1 september 2019. Voor 2018 is uitstel verleend tot 30 april 2020. Aan de hand van de gegevens van de VPB-aangifte 2016 wordt het risico en zo nodig de gemeentelijke exploitatie aangepast.</p> <p>In 2° Berap 2017: Voor de VPB vormt het cluster grondbedrijf en de relatie met OVO het belangrijkste aandachtsgedebied. Met hulp van externe adviseurs zijn wij hierover in een afstemmingstraject met de Belastingdienst. De eerste jaren is bij het grondbedrijf geen winstverwachting vanwege het verlies in het grondcomplex Brouwerspoort. Over de Vpb-risico's van de overige complexen ná afsluiten van Brouwerspoort valt nog niets te zeggen. Er bestaat wél een groot risico dat de eerste jaren het overschot vanuit OVO-cv niet geclusterd mag worden met het verlies van het grondbedrijf.</p>	
	<p>Bezuinigingen door het Rijk op de algemene uitkering.</p>	<p>50% Score 20 50% Score 12 Score 12 50% Score 12 50% Score 12</p>	<p>1,0 (s) 1,5 (s) 1,5 (s) 1,5 (s) 1,0 (s) 1,0 (s) 1,0 (s) 1,0 (s) 1,0 (s)</p>	<p>Monitoring ontwikkeling rijksuitgaven omdat op basis van het principe samen de trap op/af de hoogte van de algemene uitkering varieert.</p> <p>In 3° berap 2020: Omdat de gebundelde uitkering voor Veenendaal de komende tijd positiever uitvalt dan eerder gedacht en ook de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden niet tegenvalt in vergelijking met de landelijk situatie is het risicobedrag verlaagd van € 2,2 miljoen in de tweede berap naar € 1,5 miljoen in de derde berap.</p> <p>Jaarrekening 2019: Door onzekerheid over de omvang van de extra middelen jeugdzorg is het risico op de algemene uitkering verhoogd van € 1 miljoen naar € 1,5 miljoen.</p> <p>In begroting 2018/2019 maatregel: Tijdig anticiperen op ontwikkelingen die een negatief financieel gevolg hebben.</p>	<p>Begroting 2021 3° berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3° berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3° berap 2018 Begroting 2018 2° berap 2017</p>
	<p>Financiële tegenvallers bij Gemeenschappelijke regelingen</p>	<p>70% Score 15 50% Score 12 Score 12 50% Score 12 50% Score 12</p>	<p>1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i) 1,0 (i)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Risicomanagement verbonden partijen. Toezichtarrangement voor nieuwe verbonden partijen. Actieprogramma Grip op verbonden partijen. <p>In 3° berap 2020: De kans dat de risico's zich gaan voordoen is teruggebracht naar 50%. Dit betreft onder andere de GGD en IW4. Deze verlaging is het gevolg van specifieke compensatie vanuit het rijk</p>	<p>Begroting 2021 3° berap 2020 Begroting 2020 Jaarrekening 2019 3° berap 2019 Begroting 2019 Jaarrekening 2018 3° berap 2018 Begroting 2018 2° berap 2017</p>

				voor de GGD en IW 4 t.b.v. de extra uitgaven voor corona. In begroting 2018/2019: Monitoring gemeenschappelijke regelingen	
--	--	--	--	--	--